

Tärinätaudin ehkäiseminen, tunnistaminen, diagnostiikka ja työssä jatkaminen (TärTy 2026–2028)

Pyyntö osallistua tutkimukseen

Hyvä **tutkimukseen kutsuttu**, olet ollut Työterveyslaitoksella tutkimuksissa tärinätaudin epäilyn vuoksi vuosien 2009–2023 [tai 2025–2026] aikana. Pyydämme sinua osallistumaan Työterveyslaitoksen ja Tampereen yliopiston toteuttamaan tutkimukseen Tärinätaudin ehkäiseminen, tunnistaminen, diagnostiikka ja työssä jatkaminen. Tämä tiedote kuvaa tutkimusta ja sinun mahdollista osuuttasi siinä.

Tähän tutkimukseen kutsumme mukaan Työterveyslaitoksella tutkittua noin 500 henkilöä, joista osalla tärinätauti on todettu ammattitautina. Lue rauhassa tämä tiedote. Jos sinulla on kysyttävää, ota yhteyttä tutkimuksen vastuututkijaan tai muuhun tutkimushenkilökuntaan (yhteystiedot ovat asiakirjan lopusta).

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin (HUS) alueellinen lääketieteellinen tutkimuseettinen toimikunta on antanut tutkimussuunnitelmalle puoltavan lausunnon.

Mitä, miten ja miksi tutkitaan

Tutkimuksen tarkoituksena on selvittää, miten käsitärinään liittyvät oireet, työkyky ja työssä jatkaminen ovat kehittyneet Työterveyslaitoksen tutkimusten jälkeen. Tavoitteena on parantaa tärinätaudin tunnistamista, hoitoa ja kuntoutusta sekä tärinäaltistumisen hallintaa työpaikoilla.

Pyydämme sinua vastaamaan kyselyyn. Vastaaminen vie noin 20–30 minuuttia. Voit vastata joko sähköisesti Työterveyslaitoksen ohjeen mukaisesti tai täyttää liitteenä olevan paperikyselyn ja palauttaa sen mukana tulevassa palautuskuoressa. Tutkimuksesta ei aiheudu sinulle haittaa.

Kyselyyn vastaaminen toimii suostumuksena osallistumisesta kyselytutkimukseen.

Kyselyssä kysytään muun muassa:

- ajankohtaisesta terveydestäsi ja tärinään liittyvistä oireista
- koulutuksesta ja työtilanteesta (taustatiedot)
- työkyvystäsi ja toteutuneista työssä jatkamisen tukikeinoista
- toimintakyvystäsi, elämäntavoistasi ja elämänlaadustasi

Tutkimuksessa käytetään myös Työterveyslaitoksen sairauskertomustietoja tärinätautitutkimuksistasi (aiemmat oireet, tärinälle altistuminen, työkyky, tehdyt tutkimukset ja johtopäätökset). **Näiden potilasrekisteritietojen yhdistäminen kyselyvastauksiisi tehdään vain, jos annat siihen erillisen suostumuksesi.** Tietoja käsitellään lainsäädännön mukaisesti ainoastaan tutkimustarkoituksessa.

Osallistumisen vapaaehtoisuus, keskeyttäminen ja suostumuksen peruuttaminen

Tähän tutkimukseen osallistuminen on täysin vapaaehtoista. Voit kieltäytyä tai keskeyttää osallistumisen milloin tahansa ilman syytä. Tämä ei vaikuta samaasi hoitoon tai kohteluusi terveydenhuollon asiakkaana.

Halutessasi peruuttaa tutkimukseen osallistumisesi, ota yhteyttä tutkimuksen vastuututkijaan, jonka yhteystiedot löytyvät tiedotteen lopusta. Jos keskeytät osallistumisen, siihen asti kerättyjä tietoja voidaan käyttää tutkimuksessa.

Tutkimukseen osallistumisesta ei makseta palkkiota tai korvausta. Työterveyslaitoksella on voimassa oleva tutkimushenkilöiden vakuutus, joka korvaa mahdolliset tutkimukseen liittyvät henkilö- ja esinevahingot.

Milloin tutkimus tehdään

Tutkimus alkaa HUSin tutkimuseettisen puollon ja tutkimusluvan saamisen jälkeen keväällä 2026 ja päättyy joulukuussa 2028. Tutkimuksen kysely toteutetaan 5/2026–8/2028 aikana.

Tutkimuksen toteuttajat

Tutkimuksen tekee Työterveyslaitos yhteistyössä Tampereen yliopiston kanssa. Tutkimusta rahoittavat eli sen maksavat Työsuojelurahasto ja Työterveyslaitos. Tutkijoille ja muulle henkilökunnalle ei makseta erillistä korvausta tutkimuksen tekemisestä.

Tietojen käsittely ja tietojen luottamuksellisuus (lyhyesti)

Tässä tutkimuksessa noudatetaan suomalaista tutkimus- ja henkilötietojen suojaa koskevaa lainsäädäntöä. Tutkijat ja tutkimushenkilöstö ovat sitoutuneet noudattamaan hyvää tieteellistä käytäntöä ja eettisiä ohjeita. Tiedotteen liitteessä on tarkempi kuvaus tutkimuksen oikeusperusteesta, henkilötietojesi käsittelystä ja oikeuksistasi.

Henkilötietojasi käsitellään vain tieteellistä tutkimustarkoitusta varten. Sinusta kerättyä tietoa käsitellään luottamuksellisesti lainsäädännön edellyttämällä tavalla. Kaikki tietojasi käsittelevät tahot ja henkilöt ovat salassapitovelvollisia. Annamme mielellämme lisätietoja tutkimuksesta.

Kysymyksiä? Ota
yhteyttä meihin!

Heikki Frilander
tutkimuksen vastuullinen johtaja
Työterveyslaitos
+358 30 474 2265
heikki.frilander@ttl.fi

Cathina Boström-Thölix
erikoislääkäri
Työterveyslaitos
+358 30 474 3477
cathina.bostrom-tholix@ttl.fi

Tutustu hankkeeseen osoitteessa: www.ttl.fi/tarty

TUTKIMUSHANKETTA RAHOITTAVAT:

Työsuojelurahasto
Arbetskyddsfonden
The Finnish Work Environment Fund

Työterveyslaitos

Kuvaus tutkimuksessa tapahtuvasta henkilötietojen käsittelystä ja siihen liittyvät tutkittavan oikeudet

Osallistumisen vapaaehtoisuus

Tähän tutkimukseen osallistuminen on vapaaehtoista. Voit kieltäytyä osallistumasta tai keskeyttää osallistumisesi (esimerkiksi jättää kyselyn täyttämisen kesken). Voit myös peruuttaa antamasi suostumuksen tähän tutkimukseen syytä ilmoittamatta, milloin tahansa tutkimuksen aikana ilman, että se vaikuttaa kohteluusi millään tavalla.

Halutessasi peruuttaa tutkimukseen osallistumisesi, ota yhteyttä tutkimuksen vastuututkijaan, jonka yhteystiedot löytyvät tiedotteen lopusta.

Jos keskeytät tai perut osallistumisesi tutkimukseen, käytämme siihen asti kerättyä tietoa tutkimuksessa.

Rekisterinpitäjä

Rekisterinpitäjänä tutkimuksessa on Työterveyslaitos, joka vastaa tutkimuksen yhteydessä tapahtuvien henkilötietojen käsittelyn lainmukaisuudesta. Tutkimusrekisteriin tallennetaan vain tutkimuksen tarkoituksen kannalta välttämättömiä henkilötietoja. Tietojen kerääminen perustuu tutkimussuunnitelmaan.

Henkilötietojen käsittelyperuste

Tutkimuksessa käsitellään henkilötietoja. Se tarkoittaa, että tutkijat näkevät tietosi. Henkilötietojen käsittelyn tarkoitus on tieteellinen tutkimus. Henkilötietojen käsittelyn oikeusperusteena on lääketieteellisestä tutkimuksesta annetun lain 21 a § mukaisesti keskeisten tutkimuksen suorittamiseen liittyvien käsittelytoimien osalta yleinen etu ja kansanterveyteen liittyvä yleinen etu (EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen artikkelit 6.1.e ja 9.2.j) sekä turvallisuusraportointiin ja muihin viranomaisille tehtäviin ilmoituksiin liittyen osalta lakisääteisen velvoitteen noudattaminen ja kansanterveyteen liittyvä yleinen etu (tietosuoja-asetuksen artikkelit 6.1.c ja 9.2.j). Jos tutkimuksessa käytetään valtakunnallisia rekisteritietoja, niiden käsittelyssä noudatetaan lakia sosiaali- ja terveystietojen toissijaisesta käytöstä (552/2019). Rekisteritiedot yhdistetään tutkimusaineistoon koodattuina.

Henkilötietojen käsittely

Työterveyslaitos käsittelee kaikkia tietojasi lain mukaan, turvallisesti ja luottamuksellisesti. Vastauksiasi käytetään vain tieteelliseen tutkimukseen. Tutkimuksessa henkilötietojasi käsittelevät ainoastaan tutkimusryhmään nimetyt henkilöt, joiden työtehtäviin niiden käsittely kuuluu.

Tutkimuksen rekisteriin tallennetaan vain tutkimuksen tarkoituksen kannalta välttämättömiä henkilötietoja. Tutkittavien henkilöllisyyden tietää vain tutkimuksen henkilökunta, joka on salassapitovelvollinen. Kaikkia tutkimuksessa sinusta kerättäviä tietoja käsitellään ja analysoidaan tietojen keräämisen jälkeen koodattuina, joten tietojasi ei voida tunnistaa tutkimukseen liittyvistä tutkimustuloksista, selvityksistä tai julkaisuista. Tietojen koodaaminen tarkoittaa sitä, että nimesi ja muut tunnistetiedot poistetaan ja korvataan yksilöllisellä koodilla. Tämän jälkeen sinua koskevia tietoja ei voida tunnistaa ilman koodiavainta, jota säilytetään tietoturvallisesti erillään muusta aineistosta Työterveyslaitoksella. Tutkimuksen ulkopuolisilla henkilöillä ei ole pääsyä koodiavaimeen.

Tutkimuksessa kerätään henkilötietojasi seuraavista lähteistä: kyselyn vastauksista sekä Työterveyslaitoksen potilasrekisteristä, joka sisältää tärinätautitutkimuksiin liittyviä tietoja. Potilasrekisteritietoja käytetään tutkimuksessa toisilain (laki sosiaali- ja terveystietojen toissijaisesta käytöstä) mukaisesti tieteellistä tutkimusta varten. Näiden potilasrekisteritietojen yhdistäminen kyselyvastauksiin tehdään vain, jos tutkittava antaa erillisen suostumuksen.

Tutkimuksessa voidaan lisäksi kerätä terveydentilaasi ja työkykyäsi koskevia ja tutkimuksen kannalta tarpeellisia tietoja seuraavista valtakunnallisista suomalaisista rekistereistä: perusterveydenhuollon ja työterveyshuollon avohoidon sekä erikoissairaanhoidon hoitoilmoitusrekisteri (THL), erityiskorvausoikeudet (KELA), eläke- ja ansaintarekisteri (ETK), eläke-, sairausvakuutus- ja kuntoutusrekisteri, sairauspäiväraha, vammaistuet (KELA), lääkeostot (KELA), työperäisten sairauksien rekisteri (TTL). Tutkijat voivat tuolloin hankkia tarvitsemansa tiedot henkilötunnukseksi avulla. Tietojesi yhdistämistä varten haetaan tarvittavat viranomaisluvut.

Käytämme IT-palveluntarjoajia, jotka tarjoavat meille tekniset ratkaisut tietojen käsittelyä varten. Henkilötietoja käsitellään kullekin tiedolle soveltuvassa ja tietoturvallisessa IT-palvelussa.

Tutkimustulosten raportointi

Työterveyslaitoksen tutkijat käyttävät tutkimuksen vastauksia tutkimustyössä, tieteellisissä julkaisuissa ja tiedotteissa, joissa kerrotaan tutkimuksista. Tutkimuksesta voidaan tehdä raportti eli yhteenveto tutkimuksen rahoittajalle. Kaikista tutkimustuloksista kerrotaan aina niin, että yksittäistä vastaajaa ei voi tunnistaa. Emme anna työnantajalle yksittäisen työntekijän tietoja.

Henkilötietojen säilytys, luovutus ja käyttö jatkossa

Henkilötietojesi säilytysaika sääntelee lainsäädäntö sekä hyvä kliininen tutkimustapa. Henkilötietojesi säilytyksestä vastaa Työterveyslaitos. Hankkeessa digitaalisesti kerättyä aineistoa säilytetään Työterveyslaitoksen tietoturvallisessa tietokannassa. Työterveyslaitoksen tietojärjestelmät ovat palomureilla suojatut ja käyttöoikeudet vaativat tietohallinnon myöntämän käyttäjätunnuksen ja salasanan. Paperiaineistoja säilytetään Työterveyslaitoksen lukitussa tutkimusarkistossa. Kansallisarkisto on määrännyt, että Työterveyslaitoksen tutkimusaineistot ja niihin liittyvät henkilötiedot täytyy säilyttää pysyvästi. Tämän vuoksi tutkimuksen vastaukset ja osallistujien tiedot säilytetään Työterveyslaitoksen arkistossa.

On mahdollista, että tämän tutkimuksen aineistoa eli osallistujien vastauksia ja yleisiä tietoja osallistujista käytetään myöhemmin muissa työperäisen käsitärinän uusissa tutkimuksissa. Aineistoa

voidaan antaa myös muille tahoille, jotka tekevät tutkimusta. Laki määrää, miten tämä tapahtuu. Jos aineistoa käytetään toisessa tutkimuksessa, pyrimme kertomaan siitä osallistujille. Tiedotamme asiasta yleisesti esimerkiksi Työterveyslaitoksen verkkosivuilla. Olemme osallistujiin yhteydessä, jos meillä on heidän yhteystietonsa. Kerromme myös, jos uutta tutkimusta varten tarvitaan uusi suostumus.

Tutkittavan oikeudet

Sinulla on oikeus saada tietoa henkilötietojesi käsittelystä ja pyytää henkilötietojesi käsittelyn rajoittamista. Sinulla on myös oikeus tarkastaa tietosi ja pyytää niiden oikaisemista tai täydentämistä, jos esimerkiksi havaitset niissä virheen tai ne ovat puutteellisia tai epätarkkoja. Sinulla on myös oikeus vastustaa henkilötietojesi käsittelyä. Tieteellisessä tutkimuksessa näitä oikeuksia voidaan kuitenkin rajoittaa. Laki voi velvoittaa rekisterinpitäjän säilyttämään tutkimustietosi tietyn määräajan rekisteröidyn oikeuksista riippumatta. Laki sallii poikkeukset rekisteröidyn oikeuksista silloin, kun se on välttämätöntä tieteellisten tutkimustulosten ja tutkittavien turvallisuuden varmistamiseksi.

Voit milloin tahansa tiedustella, käsittelemmekö henkilötietojasi ja vaatia käsittelyn perustelua. Voit myös tiedustella, mistä olemme saaneet tietojasi ja mihin näytteitäsi ja tietojasi on luovutettu. Sinulla on oikeus saada tiedot maksutta ja kohtuullisessa ajassa (yhden kuukauden kuluessa pyynnöstä). Jos tietopyyntösi on hyvin laaja tai jostakin muusta perustellusta syystä tietojen kerääminen on erityisen aikaa vievää, voidaan määräaika pidentää enintään kahdella (2) kuukaudella. Määräajan jatkamisesta ja syystä ilmoitetaan sinulle.

Tietosuoja-asioissa suosittelemme ottamaan yhteyttä tutkimuksen vastuuhenkilöön Heikki Frilanderiin ja Työterveyslaitoksen tietosuojavastaavaan (yhteystiedot löydät alta). Voimme toteuttaa oikeudet, jos meillä on tarpeeksi sellaista henkilötietoa, josta voimme tunnistaa sinut. Lisätietoa tietosuojasta: <https://www.ttl.fi/tietosuoja/tieteellisten-tutkimusten-ja-kehittamishankkeiden-rekisterien-tietosuoja>

Sinulla on oikeus tehdä valitus erityisesti vakinaisen asuin- tai työpaikkasi sijainnin mukaiselle valvontaviranomaiselle, mikäli katsot, että henkilötietojen käsittelyssä rikotaan EU:n yleistä tietosuoja-asetusta (EU) 2016/679 tai tietosuojalakia (1050/2018). Suomessa valvontaviranomainen on tietosuojavaltuutettu.

Tietosuojavaltuutetun toimisto, Lintulahdenkuja 4, 00530 Helsinki, PL 800, 00531 Helsinki. Puhelinvaihe: 029 566 6700, Sähköposti (kirjaamo): tietosuoja@om.fi

Ota yhteyttä tarvittaessa

Jos haluat tietää lisää tutkimuksesta tai pyytää omien henkilötietojesi muuttamista tai poistamista, ota yhteyttä tutkimuksen vastuuhenkilöön tai tietosuojavastaavaan. Annamme mielellämme lisää tietoa:

Rekisterinpitäjä	Tutkimuksen vastuuhenkilö	Työterveyslaitoksen tietosuojavastaava
Työterveyslaitos PL 40 00032 Työterveyslaitos p. 030 4741 (vaihe)	Heikki Frilander, ylilääkäri p. 030 474 2265 heikki.frilander@ttl.fi	p. 030 474 2429 tsv@ttl.fi https://www.ttl.fi/tietosuoja